

žarek dobrote

11/XIII
november
2015

glasilo slovenske karitas

25 Karitas
let v službi človekovega dostojanstva

 Karitas

TEMA MESECA

3 ••• V službi človekovega dostojanstva
V SLUŽBI ČLOVEKOVEGA DOSTOJANSTVA

4 ••• V službi človekovega dostojanstva pri delu
v materinskem domu

V LUČI STROKOVNOSTI

6 ••• Problemi, s katerimi se soočajo osebe
z duševnimi motnjami

LJUBEZEN JE IZNAJDLJIVA

7 ••• Sodelovanje župnijskih Karitas z mladimi
NA OBISKU

8 ••• Dekanijska karitas Ptuj-Zavrč

9 ••• Usmiljenje v družini

SLOVENSKA KARITAS

10 ••• Seminarji Karitas 2015

11 ••• Nazaj v življenje – proti trgovini z otroki

KOPER

12 ••• Veselite se življenja, tudi v Bruslju

14 ••• Dobrodelni koncert Gorška dlan

15 ••• Krščansko bratstvo bolnikov in invalidov
v Vipavskem Križu

LJUBLJANA

15 ••• Sporočila staršev in odnosi v družini

MURSKA SOBOTA

16 ••• Sodelavci Župnijske karitas Ljutomer na romanju

MURSKA SOBOTA

17 ••• Obnovljeni OŠ in cesta v Srbiji ter zdravstveni in
gasilski dom v BiH

18 ••• S pretečenimi kilometri zgrajenih 5 krogov podnebne
solidarnosti okoli Zemlje

NAPOVEDNIK

SLOVENSKA KARITAS - TEDEN KARITAS

Geslo: **V službi človekovega dostojanstva**
22.–29. 11. 2015

29. 11. 2015: **Nedelja Karitas**

25. 11. 2015: **Romanje sodelavcev Karitas na Ponikvo**

Ob 11.00 molitev in ob 12.00 sv. maša, pri kateri se bomo
zbrali sodelavci, prostovoljci Karitas. Po sv. maši druženje
na Ponikvi ob gostoljubju domačih gospodinj, ob 14.00
kosilo v prostorih Celjskega sejma v Celju.

25. 11. 2015: **25. jubilejni dobrodelni koncert**
Klic dobrote, Celje, dvorana Golovec

Ob 16.00 bo javna generalka, na katero so povabljeni vsi
romarji na Ponikvo. Za prostovoljce Karitas je obisk gene-
ralke brezplačen.

Ob 20.00 bo koncert z neposrednim TV-prenosom na 1.
programu TV Slovenija, Radija Slovenija in Radiu Ognji-
šče. V času koncerta in tudi še cel december bomo zbi-
rali sredstva za pomoč slovenskim družinam v stiski.

ŠKOFIJSKA KARITAS CELJE

9. 11. ob 9h v Vrbju delavnica o gibanju

18. 11. ob 9h v Vrbju kuharski tečaj

13. 11. ob 9h v Vrbju kuharska delavnica

23. 11. ob 9h v Vrbju dan odprtih vrat, pomoč v skladišču

24. 11. ob 9h v Vrbju Dan odprtih vrat, pomoč v skladišču

26. 11. ob 19h v Vrbju kateheza Obličje usmiljenja
v Janezovem evangeliju in Stari zavezi

27. 11. ob 19.30 v Vrbju moški večer

Za udeležbo na kuharskem tečaju obvezne prijave na barbara.mesicek@karitasce.si ali info@karitasce.si, prav tako so prijave obvezne za delavnico o gibanju, za katero je potrebna športna oprema.

ŠKOFIJSKA KARITAS KOPER

2. 11. Srečanje Karitas vipavske dekanije

3. 11. Srečanje Postojnske DK

4. 11. Srečanje Kraške DK

5. 11. Tajništvo DK Ilirska Bistrica

9. 11. Srečanje DK Idrija Cerkno

10. 11. Srečanje Tolminske OK

11. 11. Srečanje DK Ilirska Bistrica

17. 11. Srečanje Goriške OK

20. 11. Osrednja prireditev ŠK ob Tednu Karitas na
dvorcu Zemono, ob 20.00

23. 11. Srečanje vseh sodelavcev Postojnske DK

25. 11. Romanje z avtobusi na Ponikvo in Klic dobrote v Celje

26. 11. Dan odprtih vrat v Centrih karitas

ŠKOFIJSKA KARITAS LJUBLJANA

6. 11. ob 18.00 v župnijski cerkvi Vseh svetih na Žalah
sv. maša za vse pokojne sodelavce in dobrotnike Karitas
(mašo bo daroval ljubljanski nadškof msgr. Stanislav Zore)

Dogodki ob Tednu Karitas:

8. 11. ob 15.00 v Domu krajanov Rovte jubilejni 20. kon-
cert ŽK Rovte z geslom V službi človekovega dostojanstva

17. 11. ob 17.00 blagoslov prenovljenih prostorov ŽK Vrh-
nika in v župnijski cerkvi na Vrhniku sveta maša za pokojne
sodelavce

18. 11. v prostorih ŽK Vrhnika predavanje Kako pomagati
starejšim (predavatelj Janez Kompare)

21. 11. ob 18.00 na Vrhniku dobrodelni koncert Dva novčiča

15. 11. ob 15.00 v Šentjoštu dobrodelni koncert z naslo-
vom v Službi človekovega dostojanstva

29. 11. ob 16.00 v OŠ Križe dobrodelni koncert ŽK KRIŽE
Izobraževalni večeri za prostovoljce ŽK:

3. 12. ob 17.00 na Brezjah (dvorana nad zakristijo bazili-
ke) predavanje Obvladovanje konfliktov in težavnih strank
(predavatelj mag. Marko Iršič)

7. 12. ob 19.00 v Cerknici (Tabor 29) predavanje Empatija
in sočutje v medosebnih odnosih (dr. Barbara Simončič)

9. 12. ob 19h v Lj.-Šentvid, Dom sv. Vida, Prušnikova 91,
predavanje Empatija in sočutje v medosebnih odnosih
(dr. Barbara Simončič)

ŠKOFIJSKA KARITAS NOVO MESTO

10. 12. ob 17h v Novem mestu, Šmihel, Smrečnikova
60, predavanje Obvladovanje konfliktov in težavnih strank
(mag. Marko Iršič)

• FOTO NASLOVNA in ZADNJA STRAN Andrej Gombač •

IZDAJA: **Karitas** ✠

Kristanova 1 • SI-1000 Ljubljana • info@karitas.si • www.karitas.si • TELEFON: 00386 1 300 59 60 • FAX: 00386 1 23 23 186 • ODGOVARJA: Imre Jerebic, generalni tajnik Slovenske karitas • UREDNIŠKI ODBOR: Darko Bračun, Polona Miklič, Jožica Ličen, Igor Luzar, Barbara Godler, Peter Perše, Karlo Smodiš, Helena Zevnik Rozman • UREDNICA: Helena Zevnik Rozman • LEKTORIRANJE: Alenka Mirkač • OBLIKOVANJE & GRAFIČNA PRIPRAVA: Andrej Šauperl • ZALOŽILO: Ognjišče, d.o.o. • TISK: Grafično podjetje SCHWARZ d.o.o., Ljubljana • Poština plačana pri pošti • ISSN 1581-5528 • Izdajanje informativnega glasila Žarek dobrote omogoča FIHO - Fundacija za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij, sofinancer programov Karitas

tema meseca

V SLUŽBI ČLOVEKOVEGA DOSTOJANSTVA

Alojzij Cvikl

Danes se veliko govori o človekovem dostojanstvu. Še posebej, ko gledamo reke beguncev in različne odzive posameznih držav.

Za nas kristjane je vsak človek Božja podoba, tako beremo že na prvi strani Svetega pisma (prim. 1 Mz 1,26-27). Na to je vso Evropo spomnil papež Frančišek ob svojem obisku 25. 9. 2014 v Strasbourgu, ko je našim političnim predstavnikom podal svoj pogled na človeka: »Človek ne more biti samo delovna sila in potrošnik na evropskem svetovnem trgu, objekt izmenjave in zaslužka ... Človek je več, je nosilec presežnega dostojanstva.« Zato papež vabi evropske poslance: »Prevzemite skrb za krhke, tako za krhke posameznike kot narode ...«

Če vzamemo v roke Družbeni nauk Cerkve, lahko zelo hitro dobimo vtis, da je v središče postavljen človek, ki ima zaradi tega, ker je Božja podoba, nedotakljivo dostojanstvo. Zaradi tega **je nekdo, in ne nekaj**, in kot tak mora biti vedno subjekt in nikoli predmet.

Kristjani se zavedamo, da je pravično družbo možno ustvarjati le s spoštovanjem dostojanstva vsakega človeka, vsake osebe. Naša naloga je, da branimo to človekovo dostojanstvo pred slehernim poskusom nepopolne ali napačne razlage njegove podobe, predvsem pa je treba povzdigniti glas, ko gre za očitne kršitve človekovega dostojanstva. Kako drugače pristopam k drugemu, če v njem vidim Božjo podobo. V vsakem bližnjem ali daljnem, znanem ali neznanem človeku, zlasti v ubogem, trpečem, v beguncu ali pribežniku vidim brata, sestro.

V naši ustavi in v skoraj vseh dokumentih se daje ljudem »skupno človekovo dostojanstvo«, kar želi poudariti, da ima vsaka človeška oseba pravico do spoštovanja; poudarjeni sta dve besedi: **vsii ljudje** in **v enaki meri**. Temelj za mirno in plodno sobivanje je spoštovanje drug drugega. To je edina pot, da se v skupni domovini počutimo doma. To je tisto, kar ustvarja občutek sprejetosti, varnosti in omogoča osebni in skupni razvoj.

Brez osebne identitete ne morem resnično sprejeti drugega v njegovem dostojanstvu, kajti če nimam svoje identitete, drugi takoj zame postane nevarnost, namesto da bi postal priložnost za obogatitev.

Sveti papež Janez Pavel II. je večkrat poudaril misel, da je »človek pot Cerkve«, da je tisti, h kateremu Cerkev prihaja, da mu prinese bližino in moč evangelija, da bi svoje življenje lahko zaživel v vsej polnosti. Papež Frančišek v svojih govorih večkrat poudarja,

da spoštovanje človekovega dostojanstva gre po poti solidarnosti s šibkimi, ostarelimi, bolnimi, mladimi brez dela, begunci in emigranti ...

Kako biti v službi človekovega dostojanstva?

Najprej moram znati spoštovati svoje dostojanstvo. To ni tako samoumevno, kajti hitro se lahko najdem v situaciji, ko izgubim službo, ko zbolim, ko mi vzamejo dobro ime, doživim ponižanje, besedno ali pa celo fizično nasilje – skratka, ko se čutim ogroženega, ponižanega, nesprejetega ... Ob vsem tem se začne rušiti moja samopodoba: zaprem se vase, postanem malodušen, drugič agresiven, na druge začnem gledati z prezirom, včasih celo s sovraštvom.

Danes smo velikokrat priče kršenja dostojanstva človeka na različnih nivojih, največkrat ob izražanju mnenj, stališč, opazk, ko ne pustimo drugemu pravice do lastne misli, ideje, prepričanja, vrednot, vere ... Še hujše kršenje dostojanstva drugega je nasilje, kjer eden izkoristi svojo moč. Vrst nasilja je več, od fizičnega, psihičnega do duhovnega ...

Karitas se že 25 let trudi, da bi bila v službi človekovega dostojanstva. Za razliko od drugih dobrodelnih organizacij na človeka gleda celostno, in zato njena pomoč ni samo v zbiranju materialnih sredstev, ampak nudenje pomoči ženam v stiski, pomoč odvisnikom, nudi hrano in dom brezdomcem, zavetišče za begunce, azil za žrtve trgovine z ljudmi. Vedno bolj je dragocena pomoč v obliki psihološke, čustvene in duhovne podpore.

Papež Frančišek nas vse spodbuja: »Vsak kristjan in vsaka skupnost sta poklicana, da sta Božje orodje za osvoboditev in podporo ubogih, tako da se bodo mogli popolnoma vključiti v družbo. To predpostavlja, da smo učljivi in pozorni, da bi slišali krik reveža in mu pomagali ...«

Vsak človek je torej vreden našega spoštovanja. To pomeni, da smo poklicani, da izkazujemo drugemu to, kar menimo, da nam pripada. Kako drugačen bi bil s takim prepričanjem naš pristop k bližnjemu? Za nas kristjane pa še z zavestjo, da »Jezus hodi ob nas«, da je On tisti, ki nam daje pogum in moč. Odprti moramo biti tudi za delovanje Božjega Duha, ki nam pomaga narediti prave odločitve in ob pravem času.

Blažena Mati Terezija je svojim sestram vedno poveljala: »Imejte živo vero, da je Jezus vedno z vami, ko greste k ubogim, trpečim, zapuščenim ...« S to vero se tudi mi podajmo na pot k bližnjemu, ki nas kliče, čaka in nas potrebuje, potem nas ne bo strah, ko gremo pomagat tudi beguncu ali pribežniku, kajti On je že tam in nas čaka! •

ROMANJE NA PONIKVO VELIK PRAZNIČNI DAN

Imre Jerebic

Da, romanje na Slomškovo Ponikvo je velik praznični dan za vsakega sodelavca Karitas.

4 Nekako nam je zlezlo pod kožo, da nekaj manjka pri našem delu, če v tednu Karitas ne bi romali na Ponikvo. Molitev, pesem, sv. maša, druženje, utrjevanje karitativnih vezi so elementi, ki nas bogatijo tisti praznični dan.

Ko se oziram na 25-letno zgodovino življenja in dela Karitas v slovenski družbi in Cerkvi, doživljam, da nas je doletela posebna Božja milost, da je za vse sodelavce Karitas v Sloveniji, postala Slomškova Ponikva romarski in praznični dan.

Danes mimogrede romamo v bližnje in daljne romarske kraje, Ponikva pa nas objame in zaustavi, da se tisti dan srečamo s svojim poslanstvom služenja za uboge v naši sredi. Kakšna velika priložnost iz leta v leto za vsakega sodelavca Karitas, ne glede na vreme, utrujenost ali druge obveznosti, ki jih ima vsak od nas.

Se vidimo na Ponikvi, smo si mnogi zaželeli ob koncu seminarjev za sodelavce Karitas v Veržeu, Celju, na Mirenskem Gradu. Kar pomeni, da mesec ali dva prej »živimo« za tisti praznični dan.

Ko na nas pestijo mnoga odprta vprašanja glede naših družin, ki jim posredno ali neposredno pripadamo in zanje živimo in se žrtvujemo, prinesimo na Slomškovo Ponikvo naše ožje in širše družine.

Ko nas je doletela begunska problematika v zelo velikem obsegu, prinesimo pred sv. Martina na Ponikvi uboge iz tujine, da bi tako kot sv. Martin tudi mi znali deliti svoj plašč z ubogimi.

Ko je pred vrati našega srca oklicano sveto leto Božjega usmiljenja, skupaj prosimo in molimo, da bi bili vredni biti usmiljeni Samarijani danes in jutri.

Dragi sodelavci Karitas, se vidimo 25. novembra v Ponikvi! •

v službi človekovega dostojanstva

V SLUŽBI ČLOVEKOVEGA DOSTOJANSTVA PRI DELU V MATERINSKEM DOMU

Pri svojem delu v materinskem domu se srečujem z ženskami in otroki, ki so se znašli v težki socialni stiski. K nam pridejo s strahom, z nizko samopodobo, občutki nemoči in včasih tudi z občutki krivde, češ, zakaj so odšle od doma, doma pustile vse, kar so leta in leta gradile, in še bi lahko naštevala. Vsaka zgodba

se me na nek način osebno dotakne in v meni pusti pečat.

Uporabnice v času bivanja v našem programu poleg strokovne delavke, ki ima strokovno znanje, predvsem potrebujejo ob sebi človeka, ki jih razume in posluša. Človeka z veliko človeške topline, čutenja, potrpežljivosti, ne preveč hitenja in ne obsojanja. Preprosto vzeti si čas zanje. Če vsega tega ne bi znala združiti, ne bi zmogla delati v tem programu že toliko let. Pomembno je, da se poleg kodeksa etičnih načel v socialnem varstvu dotaknemo tudi človekovega dostojanstva, ki je individualna vrednota in izhaja iz človeka samega. Dolžni smo ga spoštovati, saj pomanjkanje osebnega dostojanstva vodi do slabe samopodobe, nizkega samospoštovanja in nizke samozavesti. Osebno dostojanstvo naših uporabnic je nizko – zaradi zlorab, ki so jih doživele, ali zaradi psihičnega, fizičnega, ekonomskega ali drugega nasilja. Ravno zato moramo strokovni delavci in uporabniki postati enakovredni sopotniki v procesu pomoči in uporabnikom vrniti njihovo dostojanstvo. Spodbuditi moramo vire moči uporabnic in jim pomagati v novo, samostojno življenje in pot.

Martina Lenarčič

Ženske, ki poiščejo varnost in zavetje v materinskem domu, so bile v življenju že velikokrat poteptane. Vsako je k nam pripeljal drugačen splet okoliščin, vsaka ima svojo zgodbo in vsaka ima svojo pot. Vse pa bijejo bitko življenja, v kateri včasih padejo, a se vedno znova poberejo. Kdor je gledal *Samorastnike*, se gotovo spomni prizora, ko mati s pomočjo otrok vleče »šajtrgo« v hrib in pod težo bremena popusti in zdrsi do vznožja nazaj, a se potem dvigne ter poskusi znova in zmore to pot, ki jo potem tudi pripelje v novo življenje. Pri tem pa ohrani dostojanstvo. Vsak, ki se znajde v stiski, se sooči tudi z borbo za ohranitev svojega dostojanstva. Kajti ko si enkrat v takšnem položaju, se moraš soočiti z neugodnimi občutki sramu in nezmožnosti že sam pri sebi, potem pa še v odnosu z ljudmi, s katerimi se srečuješ. Ljudje, ki nosijo v sebi čut za humanost, za človečnost, bodo sprejemali in dojemali enako vse ljudi, ne glede na njihov položaj, status ali karkoli drugega. A izkušnje naših uporabnic pogosto niso takšne.

Mati, ki neguje otroka, pa nujno potrebuje svoje dostojanstvo, da sploh lahko uresničuje svoje materinstvo. Ko izgubiš svoje dostojanstvo, nekako izgubiš vse. Ne veš več, za kaj oz. za koga bi se trudil. Zato je skrb za dostojanstvo naših uporabnic in uporabnikov resnično življenjskega pomena zanje.

Naše varstvo njihovega dostojanstva je najprej vtkano v naš celoten odnos do njih. To je tisto, da žena občuti svojo popolno enakovrednost ne glede

na to, da je trenutno ona v vlogi tiste, ki je poiskala pomoč. To se kaže v spoštovanju njene zasebnosti, v sledenju njenim ciljem, in ne našim, v njeni popolni vključenosti v proces pomoči in v vse postopke, v naši pripravljenosti pokazati lastno šibkost, v opravičilu, v spoštovanju njene pomembne vloge pri otrocih; tako moramo npr. paziti, da je ne bi spravili v ne-lagoden položaj pred otroki, ki jim mora predstavljati avtoriteto. Na dostojanstvo človeka se prepogosto pozabi, ko se ne odobrava njegovega vedenja. Takrat je pomembno, da ločimo vedenje od osebe, da se pri pogovoru usmerimo na vedenje, in ne na osebo. Vsi se kdaj neustrezno vedemo, nihče pa ne želi biti neustrezna oseba.

Jana Metelko

Poleg psihosocialne pomoči, ki jo v materinskem domu nudimo ženskam in otrokom, je naše poslanstvo mnogokrat večje in obsežnejše, saj postavljamo življenje na novo. Tokrat tako, da ženska sama odloča o svoji sedanjosti in prihodnosti glede na otrokove in svoje lastne potrebe ter želje.

Poslušamo njene besede, ki so do zdaj bile preslišane. Vprašamo jo po njenih željah, ciljih, in včasih se zgodi, da sploh ne ve, kaj si želi, saj so o njenem življenju vedno odločali drugi. Sama ni smela imeti želja oziroma so bile le-te skrite in zatrte. Preko individualnih razgovorov in psihoterapije se uporabnice soočijo s preteklostjo in se lažje usmerijo v prihodnost. Spodbujamo jih, da naredijo nekaj, kar so si vedno želele – morda dokončati šolanje, študij, se naučiti kakšne nove veščine, ki jim bo prišla prav za nadaljnje življenje.

Korak za korakom, v sodelovanju z njo, počasi napredujemo proti ciljem, ki si jih je zastavila. K zaupanju vase in k povrnitvi dostojanstva. Vsaka nadaljnja stopnica na tej poti je dosežek. Dosežek zanjo. In zame.

Suzana Gliha Škufca

Besedi človek in dostojanstvo imata zelo močan pomen, še posebej v pomagajočih poklicih. Skozi moj celoten študij socialnega dela sta se prepletali, resnično služenje dostojanstvu človeka pa se je pričelo šele izven predavalnic. Izkušnje dela z ženskami in otroki, ki jih srečujem pri delu v materinskem domu, me vedno znova opominjajo, kako zelo pomembno je varovati to dostojanstvo. Le-to je žal mnogokrat tako zelo zlorabljeno in poteptano, da ga ženske in otroci šele z bivanjem v materinskem domu, izven življenja, ki so ga pred tem živeli, na novo odkrivajo. Biti prisotna v njihovem odkrivanju in čutenju, da so vredni, pomeni zame največji blagoslov, ki ga lahko prejmem skozi delo. Predno sem pričela z delom

v materinskem domu, sem imela glavo polno teoretičnih konceptov: od tega, kako pomagati osebam z izkušnjo nasilja, do vseh drugih teorij, za katere sem menila, da so pomembne za moje poklicno področje. Že takoj prvi delovni dan pa sem spoznala, da je za moje delo v materinskem domu pomembno to, da si tam v prvi vrsti človek. Ko sem opazovala po eni strani strokoven in po drugi strani neformalen in topel pristop sodelavke v odnosu do žensk, me je to navdalo z novim spoznanjem, da se gradnja delovnega odnosa, kot to imenujemo v jeziku socialnega dela, odvija skozi celoten potek bivanja žensk in otrok v domu. Vsaka njihova zgodba se razlikuje od druge in je sama po sebi edinstvena. Zgodbe, ki mi jih ženske pripovedujejo, se me globoko dotaknejo, začutim njihovo bolečino, ko opazim, da se jim med spominjanjem preteklega življenja ob koticah oči nabirajo solze. Nemalokrat se zgodi, da so bile trpinčene že vse od primarne družine naprej, v odrasli dobi pa so to ponovno izkušale s strani partnerja ali drugih oseb, ki so jih v danem življenjskem obdobju srečevale na svoji poti. Prav zato me vedno znova osupne, kadar mi kakšna izmed žensk pripoveduje, kako čudovito se je počutila, ko je lahko npr. odšla s svojo prijateljico na kavo, prvič, odkar je prekinila s prejšnjim življenjem, in je pri tem vedela, da je v tem dejanju popolnoma svobodna. Da sama razpolaga s svojim časom. Ko sem to prvič slišala, me je resnično osupnilo, v mojem doživljajskem svetu je takšna stvar nekaj povsem običajnega, za posamezno žensko z njej lastno izkušnjo nasilja pa je to lahko nekaj čisto novega. Iz tako majhnih dejanj, ki posameznico napolnijo z voljo in novimi močmi za naprej, vidim, kako pomembno je, da jih podprem tam, kjer se pričnejo mali koraki na njihovi poti okrevanja. Poiskati, krepiti in varovati kot dragulj vse tisto, kar vsaki posamezni ženski in otroku predstavlja tolmun, iz katerega zajemajo lastne vire moči, ki jim bodo svetili in pomagali na nadaljnji poti življenja.

Mateja Švajger

Vedno znova se srečujem z ženskami, ki so verjele v to, kar jim je nekdo rekel. Lahko bi rekli, da so naivne, da so »nasedle«. Spet drugi bi rekli, kako neumne so. Kajti posledice so težke in dolgoročne.

Verjela je moškemu, da je najboljši, da proda svoje stanovanje, ki ga je podedovala po starših, in ta denar posodi njemu, da bo kupil lokal, onadva pa, da gresta v podnajemniško stanovanje. Potem mu je verjela, da je najboljši, da ona vzame kredit za boljši avto. Tudi to je naredila. In potem ni bilo lokala, ni bilo stanovanja. Nič ne ve, kam je šel ta denar. Zapustil jo je. Dolg, ki ga bo morala plačevati, bo trajal še nekaj let. In po končanem odplačevanju bo še vedno brezdomka.

Ženske s podobnimi primeri prihajajo do nas. Da v socialni stiski, v kateri so se znašle, najdejo občutek varnosti in kolegice, ki imajo prav tako boleče izkušnje. Da jim v materinskem domu povrnemo upanje in človeka vredno življenje!

Ob tem pa me, delavke, ne moremo ostati hladne. Vsaka oseba, vsako trpljenje se nas dotakne. Skupaj z njo načrtujemo, kako naprej. A čutenje je tisto prvo, pred vsemi drugimi načrti. Je vedno na prvem mestu. Tega si zasluži prav vsak človek.

6 Želim si, da bi kristjani zmogli in znali konkretno stopiti do ljudi, ki potrebujejo našo pomoč bodisi zaradi svoje naivnosti ali drugačnosti, in da ne bi nikoli obsojali njihovih dejanj.

Lidija Jerebic

v luči strokovnosti

PROBLEMI, S KATERIMI SE SOOČAJO OSEBE Z DUŠEVNIMI MOTNJAMI

dr. Marko Pišljarič

V oktobrskem sestavku smo predstavili nekatere osnovne značilnosti duševnih motenj ter možnosti zdravljenja in pomoči. Duševne motnje se med seboj razlikujejo predvsem glede na prizadetost različnih področij duševnega funkcioniranja. Problemi, s katerimi se srečujejo osebe s težavami v duševnem zdravju, so različni. V današnjem prispevku bomo zaradi obširnosti izpostavili le nekatere najpomembnejše, med njimi spremembe v komunikaciji in odnosih v družini in problematiko zaposlovanja. Prav tako se bomo omejili le na depresijo kot najpogostejšo motnjo razpoloženja ter skupino blodnjavih motenj in shizofrenijo.

V družbi se še vedno soočamo s prepričanjem, da so osebe s težavami v duševnem zdravju drugačne. S tem se ne moremo strinjati, saj je le redko potek bolezni tako težak, da se spremenijo osebne značilnosti bolnika. Lahko pa se pojavljajo specifične spremembe v duševnem funkcioniranju, ki se odražajo na nekaterih področjih človekovega udejstvovanja. Med pomembne težave, ki jih shizofrenija in kronično potekajoče psihoze razkrivajo, spadajo motnje na področju spoznavnih sposobnosti, iniciativnosti, volje in motivacije, kar pa se odraža v slabši delovni zmogljivosti. Ker se duševne motnje večinoma pojavljajo v mlajšem obdobju, lahko upad sposobnosti postane ovira pri pridobivanju službe. Omogočanje boljših pogojev zaposlovanja za to skupino je danes izziv tako

za politiko zaposlovanja kot tudi za socialno službo in nevladne organizacije.

Depresija je v sodobnem svetu med najpogostejšimi razlogi za bolniško odsotnost. Prizadene visok delež prebivalstva, lahko se tudi ponovi, vendar je ozdravljiva. Z zdravljenjem depresije izzvenijo tudi težave, ki zmanjšujejo delazmožnost. V poteku depresije je poleg depresivnega razpoloženja osrednja težava izguba energije, volje, pozornosti in psihomotorične hitrosti, kar se skupno odraža v pomanjkljivi učinkovitosti. Depresivni se pogosto čutijo krive za svojo nemoč, krivdna občutja in depresivna razmišljanja pa postanejo dodaten vir stiske in trpljenja. Svojci se pogosto sprašujejo, kako lahko pomagajo depresivnemu in v koliki meri naj ga spodbujajo k aktivnostim. Depresivni mora v prvi vrsti občutiti, da njegovi bližnji razumejo njegovo stisko ter trenutno nemoč. V času depresije, ko so njegove zmogljivosti zmanjšane, potrebuje primerno podporo. Smiselno je vlivati optimizem, saj je z zdravljenjem depresije pričakovati ponovno normalizacijo razpoloženja in sposobnosti.

Duševne motnje vplivajo na čustveno izražanje, mišljenje ter vedenje, s tem pa tudi na odnose v družini. Oseba, ki je pod vtisom bolezenskih prepričanj, na primer preganjavice, je nezaupljiva tudi v domačem okolju. Praviloma so osebe, ki imajo blodnjava prepričanja, popolnoma prepričane v njihovo resničnost in se tako tudi odzivajo. Pod vtisom nadzorovanja in preganjanja bodo postale zaskrbljene, prestrašene ali celo jezne. Poslabšanje bolezni je večinoma nenadno, včasih pa se razvija postopno v obdobju več tednov ali mesecev. Lahko je posledica opuščanja zdravlil, ki so v zdravljenju blodnjavih motenj ali shizofrenije nujna. Odraz trajne blodnjave motnje ali kroničnega poteka shizofrenije so lahko umik vaze in slabšanje socialnih vezi, manj uspešna organizacija življenjskih aktivnosti in šibkejša motivacija. Svojci se zato soočajo s številnimi izzivi. Ob poslabšanju psihoze je potrebno nujno poiskati pomoč pri osebnem zdravniku, ki bo osebo usmeril v ustrezno psihiatrično zdravljenje. Bližnji potrebujejo več znanja o bolezni in poteku zdravljenja, saj je zdravljenje – podobno kot pri drugih boleznih – dolgotrajno. Soočajo se s problemi osamosvajanja in reševanja stanovanjskih problemov, odpirajo se vprašanja pomoči pri študiju in problematike pri zaposljivosti.

Za sodelavce Karitas in druge prostovoljce ter tudi svojce je lahko **izobraževanje o duševnih motnjah** dopolnilo za manjkajoče znanje, ki ga potrebujejo prostovoljci v pristopu in komunikaciji z osebami z duševno motnjo ter nudenju različnih oblik pomoči. Prav tako je **pomoč svojcem**, ki pogosto prenašajo veliko breme bolezni, ključnega pomena za boljše iskanje rešitev problemov, ki jih prinašajo bolezenske

spremembe. Večina ljudi, ki se je soočala z duševno motnjo, po zdravljenju ne potrebuje dodatne pomoči. Osebe z večjimi potrebami pa potrebujejo **pomoč v socialnem vključevanju**, predvsem pomoč pri urejanju stanovanjskega vprašanja, problematiki zaposlovanja in pomoč pri organizaciji dnevnih življenjskih aktivnosti. •

Ijubezen je iznajdljiva

SODELOVANJE ŽUPNIJSKIH KARITAS Z MLADIMI

Polona Miklič

Naši prostovoljci pogosto izrazijo željo, da bi medse privabili mlade, pa morda ne vedo, na kakšen način. Zbrali smo nekaj primerov dobre prakse, kjer se mladi uspešno in z veseljem vključujejo v delo ŽK.

Prostovoljci **ŽK Dol pri Ljubljani** so želeli v mladih vzbuditi čut solidarnosti do sočloveka, zato so se povezali s prostovoljskim krožkom na OŠ Janka Modra. Z učenci in mentoricama sodelujejo pri dveh večjih projektih. Mladi pripravijo kulturni program za srečanje starejših v organizaciji ŽK in spominska darila za obdarovanje starejših pred božičem. Darila skupaj z betlehemsko lučko predajo starejšim v spremstvu prostovoljcev.

Dobrodelna prireditev, ki jo organizira **ŽK Ljubljana – Zadobrova**, nosi ime *Mladi za Karitas*, saj je to prireditev, na kateri sodelujejo izključno mladi. »Mladi so jo vzeli za svojo, zelo radi sodelujejo, tako da imamo včasih težave, koga izločiti, da program ne bi bil predolg,« pove Štefan Trajbarič, tajnik ŽK Zadobrova. »Igrajo na instrumente, pojejo, pripravijo krajše skeče ipd. Sodelujoče izberemo v povezavi z župnijsko mladinsko skupino, pevovodkinjami, starši, g. župnikom. Pisano ubran program povezuje napovedovalka z duhovitim veznim besedilom.«

Tajnica **ŽK Bevke** Marija Dolinar je povedala, da so veliko razmišljali o vključevanju mladih. Sprva ni bilo pravih zamisli, nato pa so opazili, da si družine v težki socialni situaciji ne morejo privoščiti dragih inštrukcij za svoje otroke, kaj šele česa drugega za njihovo dodatno izobraževanje. Župnik je idejo o inštrukcijah podprl in animiral mlade. Mlade so povabili tudi k organizaciji dobrodelnega koncerta, pravijo, da je bil odziv neverjeten. Sestavili so program, ki jih je pritegnil. Letošnji koncert so skoraj v celoti izvedli »ta mla-

di« (od programa, ozvočenja, priprave dvorane do vodenja).

Tudi na **ŽK Ljubljana – Stožice** mlade uspešno vključujejo na različne načine: skupina birmancev je pomagala pri delitvi paketov (pripravljajo pakete) in pri družabnikih, otroški pevski zbor in Stoženke pojejo v Domu ostarelih Bežigrad, več otrok in prostovoljcev Karitas je sodelovalo pri peki piškotov za obdarovanje starejših za božič.

Članica **ŽK Dobropolje** je bila mentorica gledališki birmanski skupini. Preko tega je mlade seznanila z delom ŽK in jih vključila v dobrodelnost. Z veseljem pomagajo prostovoljkam pri raztovarjanju hrane in drugih opravilih.

Andreja Košir iz **ŽK Šentjošt** pravi, da se kljub majhni župniji pri njih veliko dogaja, otrokom in mladim nudijo kar nekaj priložnosti za sodelovanje in tako krepijo pripadnost skupnosti, mladi pa koristno porabijo svoj čas. »Med drugim nam mladi pomagajo pri izvedbi srečanja starejših faranov, kjer sodelujejo v kulturnem programu in pomagajo pri strežbi tople zakuske. Na dobrodelnem koncertu sta lani dva mlada odlično povezovala program, poskrbeli so tudi za ozvočenje in osvetljava, sodelovali so v programu s pevskimi in instrumentalnimi točkami in na koncu po dvorani raznosili večino napečenih dobrot in pijače. Otroci so v okviru cerkvenega otroškega zborčka sodelovali na dobrodelnem koncertu, vsi otroci podružnične šole pa so za razstavo na dobrodelnem koncertu narisali svoje družine v različnih tehnikah. Letos bo na koncertu nastopal otroški zborček podružnične šole, povezovanje programa pa bomo zopet zaupali mladim.«

Andreja Košir o sodelovanju mladih meni: »Otroci in mladi sledijo zgledu odraslih. Z našo spodbudo bodo znali svoje talente, energijo in ljubezen do sočloveka udejanjiti v svoji ožji in širši okolici. Ko v življenje skupnosti vsakdo prispeva svoj delček, lahko nastanejo veliki projekti. In ob organizaciji dobrodelnega koncerta smo vedno presenečeni, da nikogar, ne odraslega ne mladega, ni treba prositi za pomoč dvakrat. Vsak se odzove takoj. In vsem smo iz srca hvaležni! Vedno pridejo na pot tudi ovire, toda ko jih premagamo, smo močnejši, modrejši. To je povezanost skupnosti, ki jo zagotovo spremlja obilo Božjega blagoslova.« •

na obisku

DEKANIJSKA KARITAS
PTUJ-ZAVRČ

Zdenka Golub

Prostovoljnost, obogatena z dobrotelno, gradi svet s človeškim obrazom, gradi svet, kjer je več civilizacije, ljubezni in miru, ter svet medsebojnega sprejemanja brez sovraštva.

Prvi začetki delovanja Dekanijske karitas Ptuj-Zavrč segajo v leto 1991, ko so se počasi povezale vse župnije, ki so že imele ustanovljene Karitas. Kmalu nato so Karitas ustanovile še tiste župnije, kjer organizacija še ni delovala, saj so se kazale potrebe. Dekanijsko karitas Ptuj-Zavrč predano vodijo br. Milan Kvas, laik Franjo Tolič in blagajnik g. Marijan Fesl ter zapisničarka Jelka Belšak. Poslanstvo Dekanijske karitas je usklajevanje delovanja Župnijskih karitas in usklajeno delovanje na področju dekanij Ptuj in Zavrč.

Člani se dobivajo enkrat mesečno, vedno v drugi župniji. Župnija, ki gosti srečanje, pripravi prostor, domači duhovnik pripravi duhovno misel in na koncu gostitelji pripravijo manjšo pogostitev. Srečanja se pričnejo s pesmijo in molitvijo, duhovno mislijo, poročili ŽK. Nato se izmenjajo informacije za delo ŽK in potrebe po župnijah. Občasno je na srečanjih tudi gost iz Nadškofijske karitas Maribor, ki sodelavcem predstavi delovanje, opozori na določene stvari, s svojo prisotnostjo člane potrdi v delovanju. S temi srečanji se člani povezujejo. Člani zagotovo potrebujejo potrditev pri svojem delu, saj se pri delovanju srečujejo z najrazličnejšimi ljudmi in njihovimi potrebami. Potem tudi lažje in z večjim veseljem delajo naprej.

Eden največjih projektov je prav gotovo zelo odziven ptujski dobrotelni koncert, kjer so vključene vse ŽK. Lani je koncert praznoval 20-letnico svojega delovanja. S pobudo dobrotelnega koncerta na Ptujju sta pričela takratna voditeljica Dekanijske karitas p. Emil

Križan in Irena Luci. V projekt dobrotelnega koncerta so vključene vse ŽK. Zbirajo donatorje in sponzorje koncerta, poskrbijo za prodajo kart in pogostitev. Komisija poskrbi za nastopajoče, za tehnične zadeve in za izvedbo koncerta. S koncertom je ogromno dela in skrbi, vendar je na koncu vedno zbranih veliko sredstev, s katerimi se pomaga pomoči potrebnim in tistim, ki pošljejo prošnjo na DK s priporočilom ŽK. Komisija prouči vse možnosti in pomaga. Letos bo koncert v petek, 27. 11., in že sedaj vabijo k udeležbi.

Drugi zelo odziven projekt je Dan dobrotelnosti na Ptujju, kjer se povežejo vse humanitarne organizacije. Pripravi se koncert, izkupiček pa je namenjen DK in RK Ptuj. To je dan, ko tudi drugi ljudje vidijo, da sto-

pajo skupaj vse organizacije ne glede na politično in versko pripadnost.

Druženju in praznovanju DK sta namenjena piknik na Vidmu in skupen izlet. Vsako leto se DK udeleži tudi romanja na Ponikvo in dobrotelnega koncerta v Celju. Vsako leto je na Ptujju za sodelavce Karitas izobraževanje, ki ga organizira NŠK. Br. Milan Kvas: »Bog daj, da bi nas vsa ta srečanja tudi v prihodnje povezovala in da nam bi dobri Bog dajal svojega blagoslova pri našem delovanju.« •

USMILJENJE V DRUŽINI

dr. Marjan Turnšek

Sveto leto Božjega usmiljenja postavlja tudi pred družino izziv Božjega naročila: »*Bodite usmiljeni, kakor je usmiljen vaš nebeški Oče!*« (Lk 6,36). Očitno ni druge poti odrešenja. Jezus je odločen: kdor ne uči »ljubiti sovražnike«, je »slepi vodnik« in »lažni učitelj«. V usmiljeni ljubezni postajamo to, kar smo: sinovi in hčere Očeta. Vse druge poti odrešenja so lažne.

Usmiljenje je celostno dobro, ker prepozna zlo, ga prevzame nase in ga odstrani. Dokončno to stori Bog v Jezusu Kristusu; a nas vabi k posnemanju. Družina je prvi in pomemben »prostor« tega posnemanja, ki naj se ga naučijo otroci že v rani mladosti. Ko se član družine usmili, odpusti, kar pomeni, da na slabo odgovori z dobrim, in ne s slabim. Tako je tok zla prekinjen! To je najpomembnejši »učinek« usmiljenja. Srce, spreobrnjeno zaradi usmiljenja, ki ga je samo prejelo od Boga, se z usmiljenjem obrne k sočloveku in razreši začaran krog zla. Usmiljenje našega Gospoda se razodeva predvsem, ko se on skloni nad človeško bedo in pokaže svoje sočutje do tistega, ki potrebuje razumevanje, ozdravljenje in odpuščanje.

Tudi družino papež Frančišek poziva, naj se zazre v obličje Usmiljenja, da bi njeni člani med seboj »postali učinkovito znamenje Očetovega delovanja« in bi zmogli pričevati, da je usmiljenje »vedno večje od slehernega greha«. Prvi korak je lahko že družinska molitev ob Svetem pismu, ki oznanja Božje usmiljenje in mehča trdoto človeških src. Tako bodo zahrepeneli po usmiljenju, ki človeka spreminja in osvobaja, da mu lahko izroča rane svojega življenja in se vrača k svojim izvirom. »*Ko je Jezus zagledal množice, so se mu zasmilile, ker so bile izmučene in razkropljene kakor ovce, ki nimajo pastirja*« (Mt 9,35-36). Morda družinski člani prepoznajo med seboj koga, ki se počuti »izmučenega« in »razbitega«. Takrat Jezus potrebuje nekoga med njimi, po katerem bo ranjeni lahko začutil, da se mu je »zasmilil« in da želi biti ob njem. Družino lahko nagovori tudi Pavel: »*Ker je torej Bog tako usmiljen, vas rotim, bratje: darujte svoja telesa v živo, sveto in Bogu všečno žrtev; to je vaše smiselno bogoslužje*« (Rim 12,1). Da, družinsko življenje je »bogoslužje«; toliko bolj, če oče in mati živita tudi zakrament svetega zakona.

Še posebej velja pogosto brati in premišljovati tri čudovite prilike o izgubljeni

ovci, drahmi in sinu (Lk 15). Sin se pokesa, opraviči, poskuša povrniti dolg s tem, da se očetu ponudi za hlapca: poskuša vzpostaviti pravičnost v odnosu do očeta, ki ga je prizadel in oškodoval. Oče pa ga veselo sprejme nazaj v družino. To je bistveno! Da človek ne tava po umazanih in temnih krajih, ampak je na varnem, v družbi ljudi, ki ga imajo radi in ki jih on more imeti rad. Oče je enako usmiljen tudi do starejšega sina, ki je ostal doma, a je v srcu prav tako zašel daleč stran od očeta, saj ni mogel več sprejeti mlajšega sina za brata. V življenju družine je nič koliko podobnih situacij. Vse od otroških ljubosumij do skoraj smrtnih sovraštev, ki nastanejo zaradi dediščin ali drugih ranjenih in podrtih odnosov. Končno je v družinski sredi vedno nekdo, ki je na tak ali drugačen način »padel med razbojnike« in potrebuje za rešitev »usmiljenega Samarijana«. Zgodba o usmiljenem Samarijanu (Lk 10,25-37) je izziv družini kot celoti trenutno tudi do begunskih družin. Tudi zgodba o izgubljeni ovci, ki jo gre pastir iskat, lahko nagovarja družinske odnose. Še posebej, če vemo, da so nomadski pastirji ovcam, ki so se pogosto izgubile, zlomili nogo, da so se nato bolj držale črede. Usmiljeni Pastir pa si ovco zadene na rame. Izziv za vsakega družinskega člana, da na podoben način ravna s tistim, ki je v določenem trenutku najbolj šibek, najbolj »napaden« z zlom. Takšen pogled nanj je usmiljen pogled, ki rodi veselje. Vredno posnemanja.

Tako usmiljenje sprejme drugega: z njim čuti, trpi in se veseli z družinskimi člani in bližnjimi. Taka konkretna ljubezen je zvesta, zastonjska in zna odpuščati. V družini se je otroci izkustveno naučijo in jo ponesejo v življenje ter postanejo glasniki in izvrševalci Božjega usmiljenja. •

Foto: Arhiv družine Strajnar

Predlogi za pogovor v skupini

1. delavnica

Vsakdo pove nekaj, kar se spomni ob besedi usmiljenje

Preberemo odlomek o Izgubljenem sinu (Lk 15,11-32)

Razdelimo se v tri skupine – v eni se pogovarjamo o odnosu očeta do sinov, v drugi o odnosu mlajšega sina do očeta in brata ter v tretji o odnosu starejšega brata do očeta in brata: *Kakšen je odnos? Kako me spominja na mene, moje odnose ali odnose, ki jih vidim v svoji okolici? Kaj mi ta odnos sporoča za moje življenje?*

Skupine si med seboj podelijo svoje ugotovitve.

Iz ugotovitev, ki smo jih slišali, se osredotočimo na družine, ki jim pomagamo. Sledimo dejanjem usmiljenja in naredimo tri konkretne sklepe, kaj lahko kot župnijska Karitas naredimo, da bomo tem družinam pokazali usmiljenje ali kako družine uporabnikov lahko nagovarjamo in jih spodbujamo k usmiljenju v njihovih družinah.

2. delavnica

Na listke, ki jih dobimo, si vsak zase v tišini zapiše, kdo od družinskih članov me je prizadel in na kakšen način ter nato premislimo še to, koga od družinskih članov smo mi v zadnjem času prizadeli in na kakšen način. Listke pospravimo.

Na plakat zapišemo nekaj najbolj pogostih vzrokov preprirov in razhajanj v naših družinah.

Še enkrat jih preberemo in pomislimo na družine uporabnikov, s katerimi delamo. *Ali imajo podobne težave ali drugačne?* Če imajo drugačne, te zapišemo z drugo barvo.

Nato si izberemo tri primere preprirov, se razdelimo v tri skupine po vsaj trije člani in poskušamo zaigrati eno situacijo, tako da je nekdo v težavah, mi kot prostovoljec Karitas pa mu svetujemo in ga nagovarjamo k usmiljenju, sprejemanju drugega. Te tri igre vlog predstavimo celi skupini.

V celi skupini se pogovorimo o tem, kaj smo videli, kaj je bilo dobro, kaj bi storili drugače.

Nato ob koncu vzamemo listke, ki smo jih pisali na začetku in se vsak zase poskušamo postaviti v kožo človeka, ki nas je prizadel ter ga skušajmo razumeti in mu oprostiti ter naredimo načrt, kako bi pristopili k tistemu, ki je nas prizadel.

Delavnice pripravila: Nataša Hanuna

SEMINARJI KARITAS 2015

Helena Zevnik Rozman

Letošnji tradicionalni seminarji Karitas so potekali v duhu gesla jubilejnega leta: **V službi človekovega dostojanstva**, ki nas povezuje že 25 let in je naša vizija za delo tudi v prihodnje.

Kot že vrsto let se nas je preko 360 sodelavcev Karitas srečalo v Veržeuju, Celju in na Mirenskem Gradu v želji, da se uglasimo med seboj, se srečamo in izmenjamo izkušnje. Predvsem pa naše delo ovrednotimo z novimi pogledi na služenje ljudem v stiski.

V luči gesla nas je ob petkih zvečer nagovarjal Aleš Tomašević, župnik v župniji Ljubljana Sostro. Preko vizije Karitas in konkretnih primerov iz svojega dela tako z mladimi kot tudi z ljudmi v stiski nam je odstiral pogled na vrednost vsakega človeka.

Sobota pa nam je postavila tri vprašanja, na katera so poskušali najti odgovore tako predavatelji kot karsneje tudi udeleženci seminarja. Na vprašanje, kako ohranjati dostojanstvo ljudi v stiki, ki prihajajo k nam po pomoč, če vemo, da je vsak človek, ki prosi za pomoč, ne glede, koliko je star in zakaj prosi, na nek način ponižan, prizadet v svojem človeškem dostojanstvu. Alojzij Štefan nam je v Veržeju na to vprašanje odgovarjal z besedami don Pierina: »Nikoli ne obupaj nad človekom, nikdar mu ne reci, da z njim ne bo nič ... in da dvigaš roke.« V Celju je Metka Klevišar poudarila, da nam pri ohranjanju človekovega dostojanstva najbolj pomaga poslušanje, intenzivno poslušanje, preko katerega ljudem damo vrednost, da so pomembni, hkrati pa tudi izvemo, kaj potrebujejo.

O pasteh ohranjanja človekovega dostojanstva, ko spregovorimo v javnostih, sta spregovorila Jožica Ličen in Karel Bolčina. O našem dostojanstvu pri delu pa Domen Strmšnik in Zvone Horvat Žnideršič.

V drugem delu smo se srečali med seboj in na zgornja vprašanja in dileme odgovarjali sami v večjih in manjših skupinah iz svojih izkušenj in doživljanj. Predvsem smo se preko zgodbic poskušali vživeti v to, kako bi se v določenih situacijah sami počutili. Odgovori so bili zelo enotni – prizadeti, ranjeni, užalosteni, vznemirjeni, prevarani. In ker bi se tako počutili tudi ljudje, ki jim pomagamo, smo v nadaljevanju iskali načine, kako rešiti določene zagate, da bi ohranjali dostojanstvo tako prejemnikov pomoči kot svojih sodelavcev.

Posnetke predavanj si je mogoče ogledati in poslušati na spletni strani www.karitas.si. •

NAZAJ V ŽIVLJENJE – PROTI TRGOVINI Z OTROKI

Nina Stenko Primožič

Slovenska karitas že od leta 2006 deluje na področju boja proti trgovini z ljudmi s celostno oskrbo žrtev, preventivnimi aktivnostmi in mednarodnim sodelovanjem ter izobraževanjem. V letih 2014 in 2015 pa izvajamo tudi krizno namestitev otrok – žrtev trgovine z ljudmi.

V luči pereče problematike trgovine z otroki tako v Sloveniji kot v tujini smo se odločili letošnji evropski

dan boja proti trgovini z ljudmi posvetiti prav najbolj ranljivim v družbi: otrokom. Podatki Poročila Urada Združenih narodov za droge in kriminal iz leta 2012 kažejo, da je 27 odstotkov vseh prepoznanih žrtev trgovine z ljudmi na svetu otrok, od tega dve tretjini deklic.

V ta namen smo pripravili enodnevni seminar z naslovom NAZAJ V ŽIVLJENJE, Proti trgovini z otroki, ki bo potekal v četrtek, 12. novembra 2015 v Ljubljani, dvorana Glasbene šole Rakovnik, Rakovniška ulica 11.

Program:

- 8.30–9.00 Registracija udeležencev
- 9.00–9.10 Pozdravni nagovor, Imre Jerebic, generalni tajnik Slovenske karitas
- 9.10–9.30 Pozdravni nagovor, mag. Sandi Čurin, nacionalni koordinator za boj proti trgovini z ljudmi
- 9.30–10.00 **Slovenska karitas v boju proti trgovini z otroki**, Nina Stenko Primožič, Slovenska karitas
- 10.00–11.30 **Virtualni svet zlorab in izkoriščanja otrok**, Anton Toni Klančnik, mag., Policijska uprava kriminalistične policije GPU
- 11.30–12.00 Odmor
- 12.00–13.30 **Spolno izkoriščanje otrok pri nas in v tujini**, doc. dr. Danijela Frangež, Fakulteta za varnostne vede
- 13.30–13.45 Odmor
- 13.45–15.00 **Film Nazaj v življenje**
- 15.00–15.15 Povzetek dneva, zaključek izobraževanja

Poudarek izobraževanja bo na spolnem izkoriščanju otrok v Sloveniji in tujini ter na virtualni zlorabi in izkoriščanju otrok. Predstavljeno bo tudi delo Slovenske karitas na področju pomoči žrtvam trgovine z ljudmi.

Izobraževanje je del kampanje evro-mediteranskega projekta 11 nacionalnih Karitas v regiji in je sofinancirano s strani Secours Catholique – Karitas Francija.

Izobraževanje je namenjeno vsem, ki se pri svojem delu srečujejo z najbolj ranljivimi v družbi – otroki in mladostniki, študentom humanističnih smeri, staršem, zainteresiranim prostovoljcem Karitas ter vsem, ki želijo bolje spoznati delo Karitas na področju boja proti trgovini z ljudmi. **Izobraževanje je brezplačno** in bo potekalo v slovenskem jeziku. Zaradi omejevanja števila mest ter priprave potrdil o udeležbi so **potrebne prijave**.

Prijave sprejemamo do zapolnitve mest oz. do 6. novembra 2015 na tel. **01 300 59 62** oz. **031 470 151** ali na e-naslov **projekti@karitas.si**. •

koper

VESELITE SE ŽIVLJENJA, TUDI V BRUSLJU

Aleš Rupnik

Škofijska karitas Koper je letos na Sinjem vrhu 21. po vrsti pripravila kolonijo in razstavo »Umetniki za Karitas«, ki jo spremlja tema: »Veselite se življenja!« S skupino umetnikov ter s člani in sodelavci Karitas smo odšli v Bruselj, kjer smo v sredo, 14. oktobra 2015, sodelovali pri odprtju razstave na Stalnem predstavništvu Republike Slovenije pri Evropski uniji.

Pot v Bruselj je spremljala molitev, pogovori in druženje. Obiskali smo Waterloo, kraj zadnje Napoleoneve bitke, Evropski parlament, kjer smo se srečali z evropskim poslancem Lojzetom Peterletom, sedež Evropske komisije, Parlamentarium (razstavo, predstavitev delovanja Evropskega parlamenta in Evropske unije) ter znamenitosti v starem središču mesta.

V Slovenskem pastoralnem centru se nam je pridružil g. škof dr. Jurij Bizjak, ki nas je oba dneva pri maši nagovoril s pomenljivimi besedami, ki so dale poseben pečat vsemu dogajanju v Bruslju. Ob odprtju razstave pa je bil z nami dr. Zvone Štrubelj, voditelj slovenske misije v Bruslju.

Vrhunec vsega dogajanja in hkrati tudi slovo od Bruslja je bilo odprtje razstave, ki so jo umetniki sami postavili v dveh dneh. Program večera je povezovala Nataša Ličen z Radia Ognjišče, s pesmijo pa ga je obogatil Komorni zbor Grgar iz Nove Gorice. Nagovorili so nas koprski škof dr. Jurij Bizjak, Jorge Nuño Mayer, generalni sekretar Caritas Europa, namestnica ravnatelja Škofijske karitas Koper Jožica Ličen, likovna kritičarka Anamarija Stibilj Šajn in evropski poslanec ter pokrovitelj razstave v Bruslju, Lojze Peterle. Razstavo je odprl dr. Rado Genorio, veleposlanik in stalni predstavnik, ki nas je s sodelavci tudi gostoljubno sprejel. Udeležila sta se je tudi evropska poslanca Romana Tomc in Franc Bogovič ter veleposlanik Republike Slovenije pri Kraljevini Belgija Matjaž Šinkovec.

Slišali smo pomenljive besede: umetnost, lepota, dobro ..., ki se navezujejo prav na dogajanje v teh dneh. Govorijo nam o povezavi dobroteljnosti (karitas) in umetnosti (lepote). Človekovega življenja ne zaznamuje le ideja, želja ali celo ideologija. Umetnost je tista, ki v vseh svojih izrazih najgloblje prodre v človeka. Prav to v najbolj pomenljivem pomenu izraža človeka, ki je iskalec, popotnik, romar. Kadar človek zagleda, pogleda umetniško upodobitev, se začudi, občuduje in v njem se naseli mir. To je podoba velikonočnega jutra, ko so učenci srečali Jezusa Kristusa. Videli so novo podobo Vstalega, poveličanega Kristusa. Jezus jim kot prvi dar podeli mir in jih pošlje, da to povedo tudi drugim.

Dragi umetniki za Karitas, hvala, da ste nam v iskanju tega obličja podarili podobe, ali pa tudi vizijo, kaj je na svetu lepo in dobro, Božjo podobo. Deliti, biti z drugimi, videti okoliščine, brati znamenja časa, poslušati, se pogovarjati, razumeti, biti sočuten, moliti ... Te in še mnoge druge besede nas sprašujejo o naši dobroteljnosti. Gre za naš odgovor v danih, konkretnih okoliščinah, kjer ni več strategij načrtov, projektov (to vseeno ostaja za druge stvari). Gre za našo občutljivost do pomembnih vprašanj in naš odgovor na te izzive, ki so pred nami.

Zato smo kot umetniki za Karitas in sodelavci Karitas, pa tudi vsi drugi, hvaležni za prehojeno pot, darove in sadove, da Evropi, ki se je v dokajšnji meri zaustavila ob »nekaterih« ekonomskih, političnih in družbenih vprašanjih, pustimo sled lepote in dobrote, damo pečat umetnosti in karitas z zaupnim pogledom ter vizijo za naprej, za veselje življenja.

Na koncu ostane še beseda »HVALA«, vsakemu in vsem, ki so kakorkoli sodelovali pri uresničenju tega plemenitega projekta, s katerim želimo podpreti Sklad Bogdana Žorža za otroke. Zahvala Jožici Ličen, ki je pobudnica in »motor« vsega dogajanja, drugim sodelavcem, družini Vidmar s Turistične kmetije Sinji vrh. Zahvaljujemo se tudi evropskemu poslancu dr. Lojzetu Peterletu in njegovemu asistentu Andreju Černigoju za spremstvo in vodenje.

Dr. Jurij Bizjak: »V Bruslju smo tako rekoč v središču Evrope. Sem se stekajo poti mnogih, ki se dogovarjajo, srečujejo in odločajo. Naloga politikov, umetnikov in vseh je, da iz tega sveta, ki ni vedno najboljši in ima tudi različne senčne strani, razberemo Božjo bližino, navzočnost in obstoj Božjega. Vsak na svoj način, v svojih okvirih. Politiki s tem, da si prizadevajo in se bojujejo za red in mir, za pravico in resnico v svetu, s tem se svet izboljšuje in se približa Stvarniku sveta, ki vedno deluje. In čim boljši je ta svet, tem bližje smo Njemu. Pojdemo za hrepenenjem svojega srca. Razveseljajmo se življenja, svojih talentov, ljudi, s katerimi se srečujemo, da znamo videti lepo.«

Lojze Peterle: »Vem, kako močna je govorica umetnosti, veliko glasnejša od govorice politikov. Danes je Karitas nepogrešljivi del ne samo slovenske civilne družbe, je postavka, ki krepi Slovenijo s svojim občutkom za drugega, za človeka v stiski. Vesel sem, da je tudi po zaslugi takratnega dela, na začetku devetdesetih let, danes Karitas močna, prepričljiva in da deluje pošteno. V Bruslju je veliko križišče, za vse velika priložnost. V Evropi se naučimo delati stvari skupaj in predvsem, da je treba spoštovati dostojanstvo vsakega.«

Dr. Sonja Kralj Bervar: »Kultura je vrednota že sama po sebi. Že zaradi tega jo moramo ceniti. Na

odprtju razstave Umetniki za Karitas pa se je še dodatno pokazalo, kaj lahko kultura spodbudi v ljudeh. Posebej, kadar s svojim osnovnim sporočilom seže čez. Zdi se mi, da je to dobra potnica za vse nas, da se zamislimo, kaj vse še lahko storimo za drugega človeka.«

Franc Bogovič: »Kultura in kulturniki so tisti, ki so nas Slovence kot narod postavili na evropski zemljevid. To premalokrat ponovimo. Smo v trenutku, ko se moramo vprašati, kaj želimo. Kolegi pri našem delu niso pričakovali, da se bodo kdaj pogovarjali o miru, o tej vrednoti, ki se Evropejcem zdi umevna. To, kar počne Karitas, je krasna zgodba. Zagotovo bo ena slika moja.«

Dr. Rado Genorio: »Opazil sem, da tovrstna razstava presega naše osnovno razumevanje karitativne dejavnosti in jo v bistvu zelo nadgrajuje. Rezultat razstave pred dvema letoma je presegel naša pričakovanja, kar je še potrdilo mojo misel. Ta namen je tako plemenit. Samo pogledajte, s čim pa se trenutno ukvarja celotna Evropa, s humanitarno pomočjo. Tukaj dihamo enotno.«

Maša Bersan Mašuk: »Zgodí se po tvoji besedi' je naslov mojega slikarskega dela, kar pomeni, da moramo sprejeti vse, tudi slabe stvari, ki se nam zgodijo v življenju, sčasoma se spremenijo v dobro. V to je treba verjeti. Svoj križ nosimo z veseljem. Dokler se bodo rojevali otroci, je na svetu prisotna Božja ljubezen. Otroci so materialna Božja ljubezen.«

Jožica Ličen: »Mislim, da se je v Bruslju spet zgodilo lepo in dobro. Številni ljudje, ki v Bruslju kreirajo našo politiko in dejansko naše življenje – mislim, da ne bo zvenelo domišljavo, če rečem –, so začutili umetnost, kajti to je naš cilj, začutili pa so tudi dobroto, kajti nekatere slike bodo že visele v njihovem domu, v njihovih poslovnih prostorih. To je konkretna ljubezen do sočloveka.« •

DOBRODELNI KONCERT GORIŠKA DLAN

Urška Testen

Goriška območna karitas (GOK), ki deluje v 38 župnijah Goriškega pastoralnega območja, je 9. oktobra v Novi Gorici pripravila 3. dobrodelni koncert Goriška dlan, katerega izkupiček bo v celoti namenjen aktivni pomoči posameznikom v stiski, zato je bil tudi naslov letošnjega koncerta Ostal sem sem. V prepolni športni dvorani OŠ Milojke Štrukelj so gostujoči glasbeniki in goriški glasbeni izvajalci, zborovski pevci, plesalci in igralci s svojim programom navduševali tiste, ki so se odločili darovati svoj prispevek za posameznike v stiski.

Na prireditvi je bila izrečena zahvala in priznanje vsem sodelavcem Karitas, ki v okviru GOK neprekinjeno delujejo že 25 let, saj je letos za Karitas praznično leto. Prav zato si GOK šteje v posebno čast pridobitev novega Centra Karitas, ki so ga junija letos odprli na Ulici Gradnikove brigade 63 v Novi Gorici. GOK je v lanskem in letošnjem letu pomagala 546 družinam in 252 posameznikom ter več kot 350 šolarjem. Podelili so mesečne pakete hrane in higienske potrebščine v skupni vrednosti 71.363 EUR, delili so obleko in drug material, plačali položnice in račune za elektriko, vodo, zdravstveno zavarovanje, šolsko prehrano ... v znesku 34.863 EUR. Skupaj s Škofijsko karitas je GOK šolarjem razdelila bone v višini 15.800 EUR, poleg tega tudi zvezke in druge šolske potrebščine. V različne programe pomoči je bilo vključenih okrog 1.500 otrok. Kot sta na prireditvi povedala voditelja Marjana Remiaš in Marko Lazar, se potrebe po pomoči ljudem v stiski iz leta v leto povečujejo. Potem ko je bil izkupiček lanskega koncerta v celoti uporabljen za potrebe šolarjev in otrok iz socialno šibkih družin, bo letošnji namenjen posameznikom, invalidom, starejšim, osamljenim, brezposelnim, žrtvam nasilja, migrantom ...

Po uvodnem pozdravu msgr. Slavka Rebca, v. d. ravnatelja Škofijske karitas Koper, in Ane Zavrtnik Ugrin, podžupanje Mestne občine Nova Gorica, je uvodni nagovor opravil predsednik GOK Cvetko Valič (na sliki) in se ob tem zahvalil vsem obiskovalcem, prostovoljcem Karitas, organizatorjem in donatorjem, predvsem pa nastopajočim, ki so se odpovedali honorarju. Športna dvorana OŠ Milojke Štrukelj je na dan koncerta sprejela več kot 950 obiskovalcev, ki so z navdušenjem spremljali program prireditve. Med nastopajočimi smo srečali člane kar štirih domačih pevskih zborov in skupin iz Šempasa, Nove Gorice, Mirna in Dornberka, Goriške harmonikarje in narodnozabavni ansambel Briški kvintet. S skečem so za zabavo poskrbele žene in dekleta s Trnovega, navdušili so mladi

pevci in instrumentalisti pod vodstvom Mateja Petejana (na sliki) ter najmlajši in starejši plesalci Športno-plesnega kluba Dance Sport Connecting. Nastopila je sopranistka Anja Šinigoj ter gostja Damjana Golavšek, za navdušenje pa so v zaključku koncerta poskrbeli še Fantje s Praprotna, ki so ob glasbeni spremljavi Briškega kvinteta dvorano dobesedno dvignili na noge. •

KRŠČANSKO BRATSTVO BOLNIKOV IN INVALIDOV V VIPAVSKEM KRIŽU

Jožica Ličen

Tudi letos so se prvo soboto v oktobru sodelavci in prijatelji Krščanskega bratstva bolnikov in invalidov zbrali v kapucinskem samostanu v Vipavskem križu. Opažam, da vsako leto prihaja večja skupina preizkušanih sester in bratov, čeprav nekateri, žal, tudi zmanjkajo. Še najbolj razveseljivo pa je, da je več mladih pomočnikov, ki z veseljem delijo svoj čas in svoj mladostni žar. Razveseljivo je tudi dejstvo, da srečanja KBBI niso vezana le na udeležence iz določene škofije, temveč so druženje preizkušanih iz celotne Slovenije.

V dopoldanskem delu je bila rdeča nit nagovora, ki ga je imel duhovnik Aleš Rupnik, in tudi pogovora usmiljenje. Sledila je sveta maša z bogatim besednim sodelovanjem udeležencev. Po dobrem kosilu je sledil družabni del in obljuba, da se prihodnje leto spet srečamo. Dragi prijatelji, sodelavci Karitas smo počaščeni, da smo lahko zraven, kajti od vas se da marsikaj naučiti. •

Ljubljana

SPOROČILA STARŠEV IN ODNOSI V DRUŽINI

Alenka Petek

»Človek zmore biti močnejši od zunanje uporabe in vsak dan stoji pred odločitvijo, ali bo iz svojega trpljenja napravil notranji uspeh.«

Viktor E. Frankl

15

Od 2. do 4. 10. 2015 je v Portorožu pod vodstvom dr. Stanka Gerjolja potekal vikend seminar na temo svetovanja za sodelavce ŽK. Zbralo se je 19 prostovoljcev, ki so bili pripravljene delati in se spopadati s svojimi doživetji preteklosti. Podoživljali smo čas otroštva in spomina na starše. Skozi meditacijo smo se povrnili v svoje otroštvo. Spomnili smo se svojih staršev, njihovega glasu, njihovega obnašanja.

Vsi nosimo v sebi dogodke iz otroštva, ki se pogosto niso razrešili na ustrezen način ali pa se sploh niso in nam sedaj, v odrasli dobi, onemogočajo polno življenje. Takšni nedokončani spomini včasih delujejo kot nezavedna omejitev, ki onemogoča ali omejuje razvoj naše osebnosti. Učili smo se, kako se lahko osvobodimo teh neprijetnosti in omogočimo notranjim potencialom, da se razvijejo v polnosti.

Dnevno smo izpostavljeni situacijam, ki nam povzročajo večji ali manjši napor. Večino težav uspešno premagamo. Včasih pa se zgodi, da je breme preveliko in preteško, da nismo kos dogajanju. Spoznali

smo, da je vsak zase odgovoren za svoje doživljanje ter življenjske odločitve in za oblikovanje lastnega življenja. Seminar nam je pomagal pri raziskovanju svojega doživljanja ter ozaveščanja lastnih potreb in občutkov. Dal je smisel doživljanju različnih življenjskih situacij ter omogočil globlje razumevanja sebe in okolja.

Vsak je imel v življenju veliko negativnih spominov in izkušenj. Vsaka taka izkušnja je možnost za razvoj, za odnos. Ko se soočaš z negativnimi stvarmi in jih predeluješ, imaš možnost za rast. Reševanje problemov te pripelje k razrešitvi le-teh.

Za vsak odnos se je potrebno in vredno potruditi. Ko težave razrešujemo, delamo na odnosu. Če težav ne razrešujemo, nekoč izbruhnejo. Potlačena čustva slej ko prej izbruhnejo in pridejo na dan. Velikokrat

16

tudi nekontrolirano. Ljudje v stiski, ki prihajajo k nam po pomoč, so pogosto še bolj ranjeni in prizadeti kot mi. Pri odnosu z njimi je pomembno, da se prej soočimo s sabo, s svojimi občutki, reakcijami, ker zaradi tega potem boljše in lažje razumemo njih.

S pomočjo kontakta, dialoga in odnosa, ki smo ga vzpostavili s skupino, smo spoznavali sebe in s tem možnosti izbire in odgovornosti do tega, kako doživljamo svoje življenje tukaj in zdaj. Ni recepta, kako, in tudi ni splošnih navodil. Vsak zase v sebi nosi rešitve in do njih se mora dokopati sam. Skupina mu je pri tem le v pomoč.

Metode, ki jih uporabljamo pri delu, so različne. Gre za opazovanje dogajanja v lastnem telesu in okolju ter sporočanje o tem z besedo, sliko ali simboli. Poslužujemo se tudi vaj s telesom ter kreativnih me-

tod, kot so: risanje, oblikovanje gline, pisanje, pripovedovanje zgodb, ples, pantomima, igranje vlog.

Na srečanju smo se poglobili v skrite prostore svojega nezavednega. Ozavestili smo njegove vsebine in s tem poiskali vzroke svojih težav. Ozavestili in odprli smo nov pogled na številne še neizkoriščene možnosti. Prišli smo do spoznanja, da lahko svoje življenje kreiramo sami, namesto da sledimo tujim predstavam o tem, kako naj bi živeli in delovali. Prav to, da nismo v stiku s seboj, s svojimi resničnimi potrebami, nam povzroča težave in nas spravlja v konflikte. •

murska sobota

SODELAVCI ŽUPNIJSKE KARITAS LJUTOMER NA ROMANJU

Marija Pušenjak

Oglašamo se vam iz Prlekije. Naša Župnijska karitas je dejavna v življenju naše župnije, občine in tudi širše. Dejavnosti so razvejanje in sodelavci Karitas radi pomagajo, kjer je to potrebno. Zato smo se odločili, da letos ponovno skupaj poromamo in v prijatnem vzdušju preživimo nedeljo nekoliko drugače.

19 sodelavcev Karitas nas je skupaj z našim župnikom, dekanom in predsednikom Karitas g. Andrejem v nedeljo, 4. 10. po 10. sv. maši poromalo na Goričko. Del romarske poti je bil z nami tudi kaplan Zoran. Ustavili smo se na Kuzmi, kjer smo si ogledali zelo zanimivo cerkev sv. Kozma in Damijana. Sledil je ogled gradu pri Gradu in doživljajskega parka Vulkanija. Nato smo se peljali do evharističnega križa na Trdkovi in romanje sklenili z obiskom družine Kuhar na Trdkovi. Spoznali in okusili smo prijaznost mlade družine Kuhar. Večina nas je bila prvič v tej obmejni vasi s čudovitim razgledom po Goričkem. Imeli smo se zelo lepo. Romanje nas je povežalo ob druženju, petju in nam dalo novega poleta za pestro karitativno delo, ki nas čaka do božiča. •

OBNOVLJENI OŠ IN CESTA V SRBIJI TER ZDRAVSTVENI IN GASILSKI DOM V BIH

Jana Lampe

Na Slovenski karitas smo **v sodelovanju s Karitas v Srbiji ter v Bosni in Hercegovini** od maja do konca septembra 2015 izvedli **dva projekta obnove javne infrastrukture** na območjih, ki so jih maja 2014 prizadele poplave in jih lokalne skupnosti zaradi pomanjkanja sredstev niso zmogle same obnoviti. Projekta mednarodnega razvojnega sodelovanja je preko javnega razpisa **financiralo Ministrstvo za zunanje zadeve RS, vsakega v vrednosti 53.500 EUR.**

V okviru projekta **»Obnova s poplavami poškodovane osnovne šole v Bariću in cestne infrastrukture v Krupanju v Srbiji«**, ki je bil izveden v partnerskem sodelovanju s Caritas Beogradske nadbiskupije, je **15. septembra 2015 potekala otvoritev obnovljenih garderobnih prostorov in sanitarij ter kanalizacijskega omrežja v sklopu šolske telovadnice v OŠ »14. oktobar« v Bariću.** Obnovljene prostore sta slavnostno odprli odpravnica poslov na Veleposlani-

Krupanj **obnovljena tudi s poplavami poškodovana 800 m dolga ulica Luke Stevića v Krupanju**, ki je močno ovirala promet in varnost 550 prebivalcev te ulice. Vsa obnovitvena dela, ki jih je izvajalo preko javnega razpisa izbrano lokalno podjetje, so bila končana 25. septembra 2015, slovesna otvoritev pa bo potekala kasneje. Obnovo te ceste je v vrednosti 48.872,35 EUR sofinancirala tudi Občina Krupanj.

V okviru projekta **»Obnova s poplavami poškodovanega zdravstvenega in gasilskega doma v kraju Vidovice v Bosni in Hercegovini«**, ki je bil izveden v partnerskem sodelovanju z nacionalno in škofijsko Karitas Sarajevo v BiH, je 17. septembra 2015 potekala slovesna otvoritev obnovljenih prostorov zdravstvenega ter gasilskega doma v kraju Vidovice. V okviru projekta so bila **v zdravstvenem domu zamenjana vsa poškodovana vrata, okna in obnovljen sistem ogrevanja, obnovljeni hodniki, ordinacije in sanitarije, v gasilskem domu pa tudi zamenjana okna in vrata, obnovljeni vsi notranji prostori in zunanost doma.** Na otvoritveni slovesnosti so bili prisotni predstavniki nacionalne Karitas v BiH in Škofijske karitas Sarajevo ter tudi Slovenske karitas, predsednik krajevne skupnosti, vodja zdravstvenega doma v Vidovicah in osebje, predsednik gasilskega društva ter drugi gasilci in vaščani, otroci iz OŠ, ki so sodelovali pri programu, ter tudi novinarji Radia 1 iz Slovenije, ki so s terena cel teden poročali o teh dogodkih. **Obnovljene prostore zdravstvenega in gasilskega doma pa je blagoslovil in slovesno odprl kardinal Vinko Puljić**, predsednik Karitas v BiH, ki je povedal, da je hvaležen Sloveniji za vso pomoč, ki so jo v BiH prejeli od dni vojne do tega projekta z Vlado RS. 878 vaščanov iz kraja Vidovice kot tudi ljudje iz sosednjih vasi imajo sedaj zagotovljene ustrezne pogoje za zdravstveno oskrbo, kar je predvsem pomembno za starejše. Prav tako imajo zagotovljeno večjo varnost v primeru požarov in drugih nesreč, saj ima prostovoljno gasilsko društvo zopet primerne prostore in pogoje za normalno delovanje. Predsednik gasilskega društva je ob tem dejal: **»Veličina človeka se vidi takrat, ko pomaga malemu človeku, ki je v težavah.«** Vaščani Vidovic, ki so sedaj lahko ponovno zaživel

kot pred poplavami, so neizmerno hvaležni državi Sloveniji za to pomoč.

V času obiska smo skupaj z ekipo Radia 1 obiskali tudi **posamezne socialno ogrožene družine v Obrenovcu v Srbiji in družino v Doboju v BiH** (mnogo teh staršev je brezposelnih), ki smo jim na Slovenski karitas v večji vrednosti **pomagali pri obnovi njihovih domov**, ker so bili zelo poškodovani ob lanskoletnih poplavah. Vsi imajo sedaj dostojne pogoje za

štvu RS v Srbiji ga. Mateja Norčič Štamcar in ravnateljica OŠ Barić ga. Željana Vasković. **720 učencev in njihovi učitelji imajo sedaj dolgoročno zagotovljene primerne in zdravju prijazne pogoje za izvedbo športne vzgoje v tej šoli.** Učenci so svojo hvaležnost Sloveniji za to pomoč izrazili s kratkim kulturnim programom in mi med drugim povedali, da so razmere v prostorih telovadnice sedaj res odlične v primerjavi z lani. V okviru projekta je bila v sodelovanju z Občino

življenje in so neizmerno hvaležni Sloveniji za vso pomoč in solidarnost. Vesel si, ko vidiš, da je naša pomoč preko lokalnih Karitas prišla res v prave roke in da imajo mnoge družine sedaj celo boljše pogoje, kot so jih imeli pred poplavami, in imajo tako več upanja za prihodnost.

Slovenska karitas je lani s pomočjo srčnih darovalcev iz Slovenije za pomoč ljudem ob poplavah v Srbiji in BiH zbrala materialno (25 pošiljk) in finančno pomoč v skupni vrednosti **503.500 EUR**. Skupaj s **Slovensko škofovsko konferenco**, ki je zbrala **240.000 EUR**, sta za pomoč ljudem posredovali zbrana sredstva lokalnim Karitas v BiH in Srbiji. Del je bil namenjen za takojšnjo humanitarno pomoč ljudem, del zbranih sredstev pa je bil uporabljen za razvojno pomoč **s poplavami prizadetim posameznikom in družinam v Srbiji in BiH**, katerim smo pomagali pri obnovi njihovih domov in pri ponovnem zagonu kmetijske dejavnosti. Skupaj z Ministrstvom za zunanje zadeve RS, ki je v okviru omenjenih projektov prispevalo 107.000 EUR, pa smo v BiH in Srbijo posredovali pomoč v vrednosti **850.500 EUR**. •

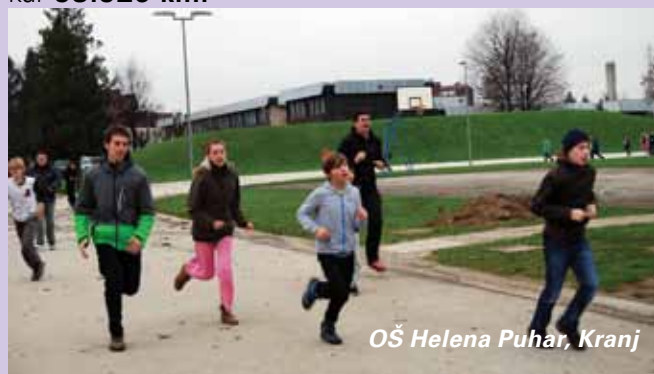
Besedilo izjave izraža mnenja Slovenske karitas in ne predstavlja uradnega stališča Vlade Republike Slovenije.

S PRETEČENIMI KILOMETRI ZGRAJENIH 5 KROGOV PODNEBNE SOLIDARNOSTI OKOLI ZEMLJE

Jana Lampe

Na Slovenski karitas smo tudi v šolskem letu 2014/15 povabili vse slovenske šole in vrtce k izvedbi **Teka podnebne solidarnosti**, preko katerega skupaj z mladimi in tudi posameznimi odraslimi **s pretečenimi kilometri gradimo kroge solidarnosti okoli našega planeta** že od leta 2011 dalje. V tem šolskem letu je tek potekal v sodelovanju z Ministrstvom za zunanje zadeve RS v okviru **Evropskega leta za razvoj 2015**, ko še posebej želimo osvestiti javnost v Sloveniji o pomenu **mednarodnega razvojnega sodelovanja** – o tem, zakaj je pomembno in potrebno, da tudi Slovenija pomaga in podpira dolgoročne razvojne projekte v najrevnejših državah sveta.

V **90 vrtcih in šolah, ki so se odvali našemu vabilu**, so ob pomoči **213 mentorjev** najprej potekale delavnice ozaveščanja o problematiki podnebnih sprememb v povezavi z revščino v Afriki ter o naši globalni soodvisnosti in odgovornosti v povezavi s to problematiko. Ob tem je bilo poudarjeno, da moramo skrbeti za naše okolje in ga ne onesnaževati, ker na ta način pomagamo tudi vrstnikom v Afriki. **8.754 mladih ter 1.729 učiteljev, vzgojiteljev in sorodnikov mladih** je po izvedbi delavnic v sklopu različnih dogodkov na šoli (športne vzgoje, eko dni ipd.) teklo **v znamenju solidarnosti do ljudi v državah v razvoju, še posebej v Afriki, ki jih posledice podnebnih sprememb najbolj prizadenejo**, čeprav so sami s svojim načinom življenja najmanj prispevali k le-tem, in čutijo hude posledice pri zagotavljanju osnovnih potrebščin, kot sta pitna voda in hrana, ter na svojem zdravju. Ob tem si je vsak izbral svoj osebni namen teka, komu bo namenil svoj trud in pretečene kilometre. V šolskem letu 2014/15 so ti mladi skupaj z **48 posameznimi maratonci**, ki so tekli v okviru ljubljanskega in berlinskega maratona, pretekli kar **53.526 km**.

OŠ Helena Puhar, Kranj

Vrtec Pikapol Bistrica

Kot omenjeno smo z izvedbo »Teka podnebne solidarnosti« po šolah, vrtcih in na javnih dogodkih začeli v letu 2011, in sicer v okviru mednarodnega projekta ozaveščanja »V smeri podnebne pravičnosti v državah v razvoju s poudarkom na podsaharski Afriki«. **V 5 letih** nam je v znamenje solidarnosti skupaj uspelo preteči že neverjetnih **206.766 km. Krog solidarnosti okoli planeta Zemlja je tako sklenjen že petič**, saj smo v znamenje solidarnosti pretekli že 5,16 dolžine ekvatorja (obseg meri 40.075 km). Skupaj je teh letih **teklo za podnebno solidarnost preko 45.000 mladih in odraslih iz Slovenije**, kar je zares vse pohvale vredno. Tudi v šolskem letu 2015/16 nadaljujemo z izvedbo teka po šolah in vrtcih, kar se tudi sklada z okrožnico o humani ekologiji »**Laudato si**«, ki jo je izdal papež Frančišek, ter vizijo delovanja Caritas Internationalis za naslednja 4 leta »**Ena človeška družina, skrb za stvarstvo**«.

Misli sodelujočih mladih iz šol in vrtcev v preteklem letu v povezavi z njihovim osebnim namenom teka:

»Pri urah športa smo z veseljem hodile na tek. Mislile smo na tiste ljudi v Afriki, ki morajo vsak dan prehoditi veliko kilometrov, da pridejo do vode. Želele smo nabrati čim več kilometrov, zato smo nekatere tekle tudi popoldan ali ob prostih urah. Voda nam pomeni življenje, zato bomo imele do nje bolj spoštljiv odnos in z njo varčevale.« učenke 6. razreda OŠ Antona Trstenjaka Negova

»Tekli smo v solidarnosti do vseh otrok, vrstnikov, ki nimajo dovolj hrane za normalno preživetje in gredo zvečer lačni spat.« vzgojiteljica Nataša iz Vrta Ormož

Več utrinkov s teka pa si lahko ogledate v spletni razstavi na www.karitas.si.

Monica, ob Sotli

Šolski center Celje, Gimnazija Lava

OŠ Notranji odred, Cerknica

OŠ Koroški jeklarji

Vrtec Ormož

OŠ Vodice

OŠ Ivana Cankarja, Trbovlje

OŠ Podgora, Kuteževo

Vrtec Šentjur, enota Prevoje

OŠ Ig

*»Kako lepo se je srečati in obupati
spomine na poletne dni!«
Mladi prostovoljci Počitnic biserov
na zaključnem pikniku*

Mladi pevci na dobrodelnem koncertu Goriška dlan

*»Ali lahko postavim mejo?«
Delo v delavnicah na seminarjih Karitas*

*Skupina umetnikov in sodelavcev Karitas v
Slovenskem pastoralnem centru v Bruslju po
končani sveti maši.*

*Sodelavki mariborske Karitas
pri razdeljevanju hrane
v zbirnem centru v Šentilju*

QR koda za dostop do
Žarka dobrote na internetni
strani preko sodobnih
spletnih bralnikov.

